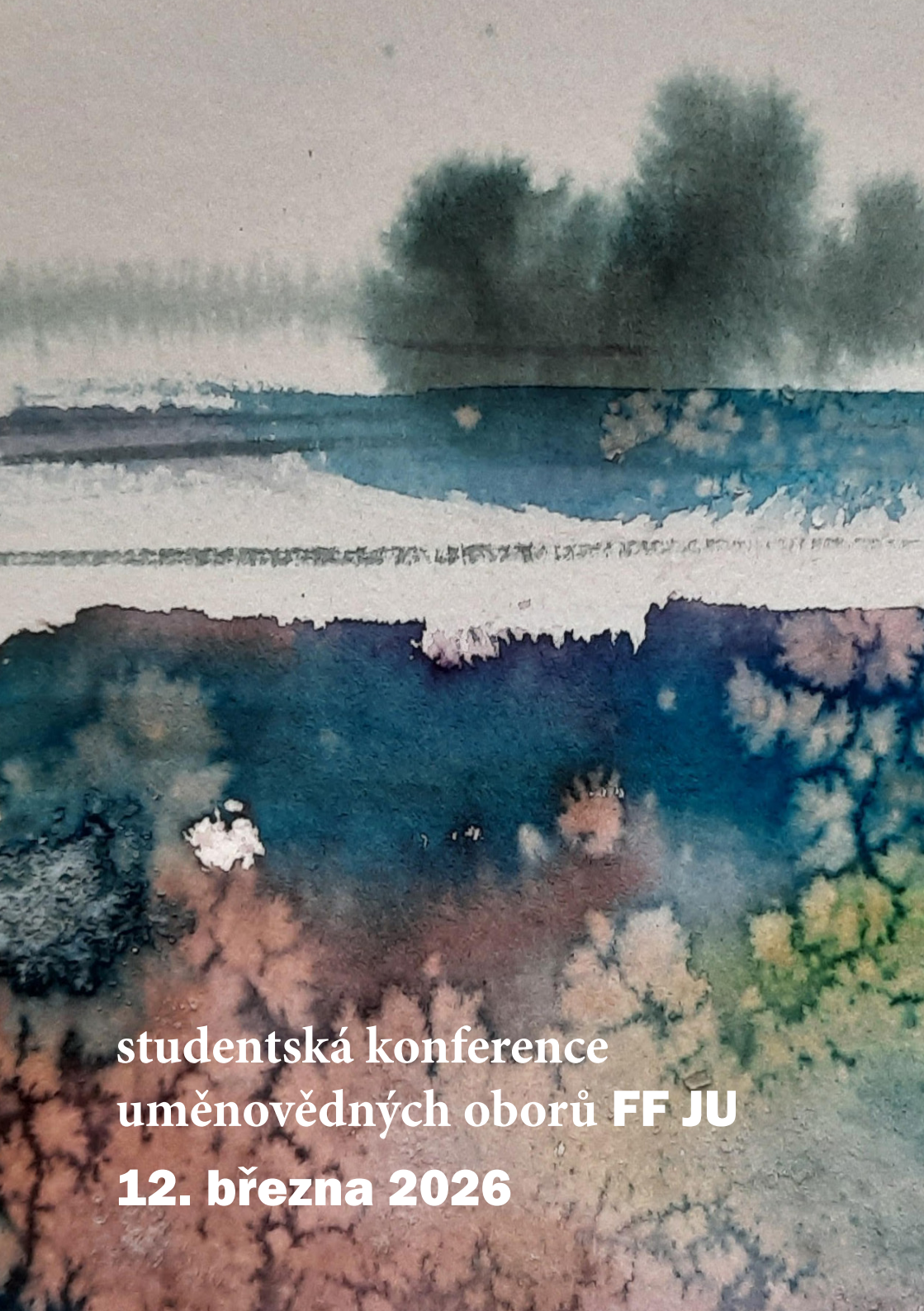

studentská konference
uměnovědných oborů **FF JU**
12. března 2026

Program

Místo: Alšova jihočeská galerie, Wortnerův dům,

U Černé věže 343, 370 01 České Budějovice

Termín: 12. 3. 2026

12:40–12:50 Úvodní slovo: Michal Šroněk

12:50–13:20 Úvodní přednáška:

Ladislav Jackson: *Jsou tohle ještě dějiny umění? Moderní architekt mezi kulturními dějinami a dějinami vědy*

(přednáška k chystané knize *Podmínky a sítě*, kterou v roce 2026 vydává Nakladatelství JU)

Panel 1: Teorie a starší umění (moderuje H. Látal)

13:30–13:45 Eliška Šimková: *Motiv vejce ve výtvarném umění*

13:45–14:00 Aneta Jarošová: *(Aspoň) dvě tváře simulakra*

14:00–14:15 Kateřina Zvoňárová: *Doklady barokní úcty k Panně Marii Budějovické v Českých Budějovicích a blízkém okolí – sochy, fresky a obrazy*

14:15–14:30 Filip Vašků: *Stavební činnost kláštera Teplá v rozpětí let 1880–1910*

14:30–14:45 Diskuse

14:45–15:15 Pauza

Panel 2: Umění 20. století (moderuje P. Demeter)

15:15–15:30 Kateřina Skutilová: *Proměny architektury husitských sborů v průběhu 20. a 30. let 20. století na Českobudějovicku*

15:30–15:45 Linda Vrbová: *Textil v kontextu: Estetická autonomie a užitnost v tvorbě Jiřího Tichého (1924–2013)*

15:45–16:00 Daniela Pouzarová: *Krematorium v Českých Budějovicích (1964–1979), Jan Benda a Boris Čepěk*

16:00–16:15 Diskuse

16:15–16:30 Pauza

Panel 3: Současná popkultura (moderuje L. Jackson)

16:30–16:45 Grigorij Nikiforov: *Hudba: Co s ní (z ní) dělají hudební streamovací platformy*

16:45–17:00 Martina Lavičková: *Ze Středozemě do Galaxie: funkce kostýmů ve filmových sériích Pán prstenů a Star Wars*

17:00–17:15 Diskuse

17:30 Komentovaná prohlídka expozice *Chrámem, kruhem, strání: Stálá expozice ze sbírek AJG s Hynkem Látalem*

Abstrakty

Ladislav Jackson: Jsou tohle ještě dějiny umění? Moderní architekt mezi kulturními dějinami a dějinami vědy

V návaznosti na chystanou knihu Podmínky a sítě: Architektura a design v Hradci Králové 1900—1945, kterou tento rok vydává Nakladatelství JU, si kladu provokativní otázku, zda analýza profesních sítí, klientských vazeb, institucionálních rámců a kontroverzí ještě náleží do dějin umění, nebo zda se již pohybuje na poli kulturních dějin a dějin vědy. Na příkladu moderní architektury Hradce Králové v první polovině 20. století ukazují, že architekt není autonomní tvůrce, nýbrž aktér zapojený do komplexních sítí ekonomických, politických, jazykových a sociálních vztahů. V dialogu s teoriemi Pierra Bourdieua, Bruna Latoura, Adriana Fortyho či Dany Cuff příspěvek představuje architekturu jako pole vyjednávání, kontroverzí a kolektivní práce, kde se formují profesní identity i kánonické hierarchie. Zaměřuje se nejen na realizované stavby, ale i na nerealizované projekty, soutěže a konflikty jako na místa, kde se nejzřetelněji odhalují mechanismy kulturní produkce. Příspěvek tak obhajuje rozšířené pojetí dějin architektury jako „viditelné historie“ sociálních vztahů a současně otevírá debatu o tom, zda posun od estetiky k analýze sítí nepředstavuje jednu z nejdůležitějších metodologických proměn současných dějin umění.

Eliška Šimková: Motiv vejce ve výtvarném umění

Tématem předkládané práce je motiv vejce ve výtvarném renesančním umění v Itálii a umění 20. století, kde byl tento symbol velmi frekvencovaným. Proměnou společenských témat se interpretace a užití tohoto motivu v zobrazeních proměňovalo, a proto tento výzkum bude sledovat interpretační výklady, od biblických po psychologické, vycházející z literárních pramenů a komparaci ikonografických příruček a literatury, která byla na toto téma dosud napsaná. Následné interpretační polohy budou podloženy příklady, na kterých bude proměnu motivu možné sledovat.

Aneta Jarošová: (Aspoň) dvě tváře simulakra

Studie se zaměřuje na pojem simulakra jako klíčový koncept pro interpretaci vybraných uměleckých děl. Na základě platonického rozlišení modelu, kopie a klamu a jeho převrácení v teorii Gillesse Deleuze je zkoumáno, jak umění narušuje tradiční hierarchii reprezentace a vytváří autonomní významové struktury. Simulakrum je zde chápáno nikoli jako selhání obrazu, ale jako estetická operace založená na rozdílu, imerzi a destabilizaci smyslového vnímání. Cílem není sledovat historickou proměnu pojmu simulakra, nýbrž poukázat na jeho příbuznost s kritickým přístupem v umění. Na příkladech site specific tvorby studie ukazuje, jak simulakrální princip vstupuje do konkrétního prostoru, narušuje jeho zavedené významové a hierarchické uspořádání a samotnou zkušenost reality.

Kateřina Zvoňárová: Doklady barokní úcty k Panně Marii Budějovické v Českých Budějovicích a blízkém okolí – sochy, fresky a obrazy

Bakalářská práce se zaměřuje na působení milostného obrazu Panny Marie Budějovické (Klasové) v období baroka na území Českých Budějovic a jejich blízkého okolí. Práce si klade za cíl představit kulturně-historické pozadí existence deskového obrazu, přivezeného z Itálie roku 1410, posléze i vznik a rozšíření mariánského kultu a samostatného ikonografického typu, jehož podoba byla v českém prostředí hojně kopírována a dále variována zejména v 15. až 18. století a zůstává dodnes významným předmětem mariánské úcty. Pozornost je věnována dochovaným barokním uměleckým památkám – sochám, freskám a obrazům, jež budou topograficky zmapovány. Práce vychází z terénního průzkumu, archivních pramenů a odborné literatury a usiluje o komplexní postihnoutí projevů a významu mariánské úcty v náboženském a společenském životě v českobudějovickém regionu.

Filip Vašků: Stavební činnost kláštera Teplá v rozpětí let 1880–1910

Príspevek predstaví mapovanie stavebných aktivít, ktoré boli realizované pod záštitou premonstrátskeho kláštora v Teplé v rozmedzí let 1880–1910, teda v období veľkého rozkvetu kláštora. Centrom klášterných aktivít se mimo samotný areál staly zejména Mariánské Lázně, které klášter založil, a ve kterých nechal na přelomu 19. a 20. století vystavět řadu lázeňských reprezentativních budov. Příspěvek prozkoumá historii staveb a jejich slohové rozhraní v rámci historizujících stylů v návaznosti na konkrétní prostředí a dobový kontext.

Kateřina Skutilová: Proměny architektury husitských sborů v průběhu 20. a 30. let 20. století na Českobudějovicku

Bakalářská práce se bude zabývat architektonickým vývojem Husových sborů postavených v průběhu 20. a 30. let 20. století na území Českobudějovicka, konkrétně se zaměří na sbory v Českých Budějovicích (1924), Křemži (1931) a Trhových Svinech (1936). Přestože by se dalo očekávat, že budou tyto stavby nést znaky avantgardní architektury meziválečného období, jedná se spíše o konzervativní a svérázné pojetí moderny. Cílem práce bude zejména analyzovat proměny jejich architektonické podoby a zasadit je do dobového kontextu. Práce si klade za cíl nejen formulovat vývoj těchto staveb, ale také objasnit, proč v Českobudějovickém regionu k výraznější architektonické proměně v tomto období nedošlo. Autor textu se bude zčásti věnovat i porovnání Českobudějovických Husových sborů s dalšími Husovými sbory v jiných regionech.

Linda Vrbová: Textil v kontextu: Estetická autonomie a užitnost v tvorbě Jiřího Tichého (1924–2013)

Bakalářská práce se zabývá textilní tvorbou jihočeského umělce Jiřího Tichého (1924–2013) v kontextu vztahu mezi užitým a volným uměním. Zabývá se otázkou, zda jeho tvorba zůstávala v oblasti užitého umění, nebo zda se od praktické funkce odpoutávala a mířila k volnému výtvarnému projevu. Výzkumná otázka zní: Do jaké míry a jakými prostředky

Jiří Tichý ve své textilní tvorbě překračoval hranici mezi užitým a volným uměním? Práce zároveň zasazuje jeho tvorbu do širšího kontextu vývoje textilního umění ve druhé polovině 20. století a zkoumá, jak Tichý do tohoto vývoje zapadá.

Daniela Pouzarová: Krematorium v Českých Budějovicích (1964–1979), Jan Benda a Boris Čeppek

Tato práce se zabývá českobudějovickým krematoriem, jeho historií, architekturou, a významem v kontextu pohřební kultury za socialistického režimu v České republice. Cílem práce je přiblížit vývoj krematoria, zhodnotit jeho architektonické kvality a poukázat na jeho roli ve společnosti. Hlavní výzkumnou otázkou této bakalářské práce je, jaký postoj zaujímal socialistický režim k fenoménu krematorií, a jak byla v tomto období vnímána témata duchovna a smrti. Konkrétně se tato výzkumná otázka bude vztahovat ke krematoriu v Českých Budějovicích v období okolo vzniku samotného krematoria.

Grigoriј Nikiforov: Hudba: Co s ní (z ní) dělají hudební streamovací platformy

Příspěvek bude věnován dopadům hudebních streamovacích platforem na fungování hudebního průmyslu a tvář hudby jako takové. Tyto vlivy budou představeny, jak z pozice hudebních tvůrců, tak z pohledu hudebního publika. Hledat se budou odpovědi na otázky, jakým způsobem se hudební streamovací platformy podílí na utváření hudební estetické normy a zda může být technologický pokrok v přístupu k tvorbě a konzumování hudby chápán jako simplifikace nezvratně vedoucí k demokratizaci, degradaci a ztrátě aury z estetické zkušenosti spojené s požitkem z hudby.

Martina Lavičková: Ze Středozeemě do Galaxie: funkce kostýmů ve filmových sériích Pán prstenů a Star Wars

Bakalářská práce se věnuje analýze kostýmů z filmových trilogií Star Wars — Skrytá hrozba (1999), Klony útočí (2002), Pomsta Sithů (2005) a Pán Prstenů — Společenstvo prstenu (2001), Dvě věže (2002), Návrat krále (2003). Kostýmy jsou zkoumány skrze stanovené pojmy silného designu, výrazného designu, individuální identity, kolektivní identity. Dále se práce zabývá vlivem kostýmových dekorací, kostýmových rekvizit, lidí-dekorací a lidí-rekvizit na look a narativ filmu. Za pomoci těchto pojmů práce navrhuje zastřešující požadavek na neviditelnost, jež je klíčem uvěřitelnosti kostýmů.

Chrámem, kruhem, strání: Stálá expozice ze sbírek AJG

Stálá expozice situovaná do Wortnerova domu v Českých Budějovicích představuje výběr ze sbírkových předmětů Alšovy jihočeské galerie. Základem sbírky, a tedy prvními přírůstky, byla díla středověkého umění. Ve stálé expozici jim je vyhrazen prostor prvního podzemního podlaží, který svým charakterem a architektonickými prvky evokuje sakrální prostor a tak jednotlivé předměty pomyslně navrácí do míst své provenience, tedy především sakrálních staveb. V této souvislosti byl ke spolupráci na tvorbě stálé expozice přizván odborník na jihočeské, pozdně gotické umění Mgr. Hynek Látal, PhD. z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Objemným celkem ve sbírce AJG je přirozeně umění spjaté s jižními Čechami, další stěžejní témata sbírky jsou díla meziválečné avantgardy a českého poválečného umění. Těmto tématům bude ve stálé expozici věnován prostor prvního nadzemního podlaží. Výběr konkrétních děl je realizován v návaznosti na umění středověké. Vystavené krajiny navozují atmosféru lokalit, ze kterých středověká díla pocházejí, abstraktní kompozice se potom vztahují k duchovnu a spiritualitě obecně. Nechybí ani díla nesoucí křesťanskou symboliku jako je kříž nebo kruh.

Architektonické řešení výstavy se zabývá i možností vystavení děl na papíře, jinak často opomíjených kreseb a grafik, a to ve větším množství a s možností pravidelných obměn, které si žádají i výstavní podmínky pro práce na papíře.

Děkujeme za poskytnutí akvarelu doc. Daniele Tinkové.

Filozofická
fakulta
Faculty
of Arts

alšova
jihočeská
galerie